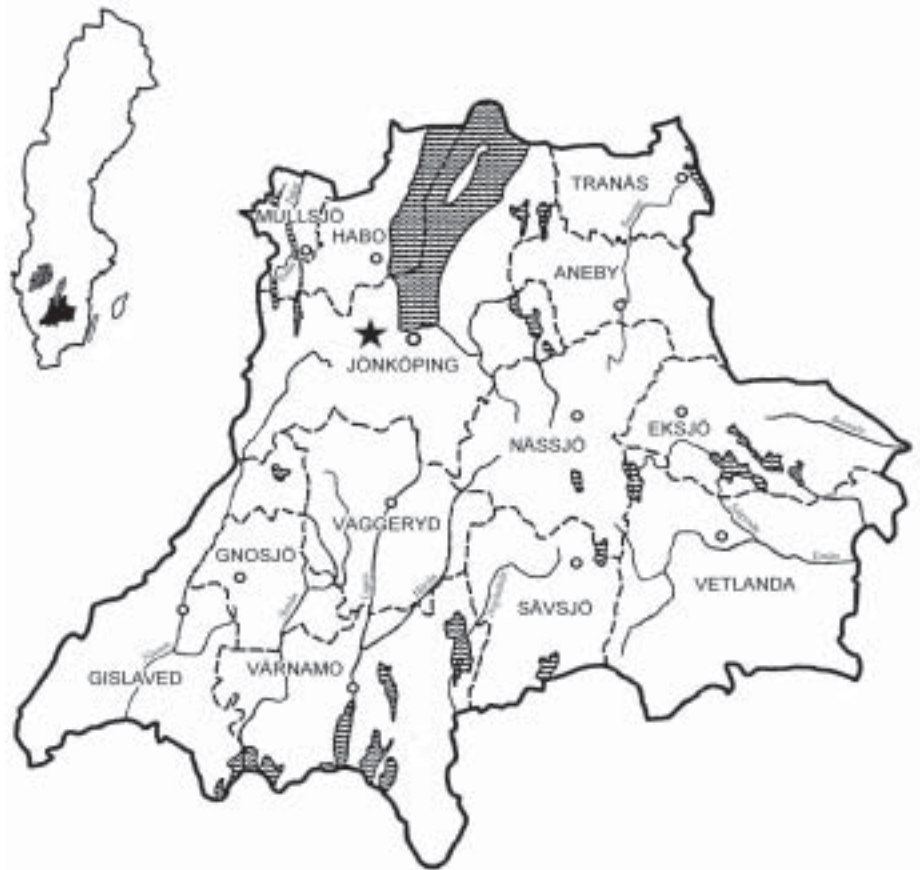

Arkeologisk utredning etapp 1

Jära 2:6

Inför planerad byggnation av motocrossbana

*Mulseryds socken, Jönköpings kommun
Jönköpings län*

Rapport: Rickard Wennerberg
Digital kartbearbetning: Rickard Wennerberg
Grafisk form: Åsa Björck
Tryckning och distribution: Marita Tidblom

Jönköpings läns museum. Box 2133. 550 02 Jönköping.
Tel: 036-30 18 00. E-post: info@jkpglm.se

Utdrag ur tryckta och ajourhållna ekonomiska kartor är återgivna enligt tillstånd:
Ur allmänt kartmaterial från Lantmäteriet. Medgivande 94.0133

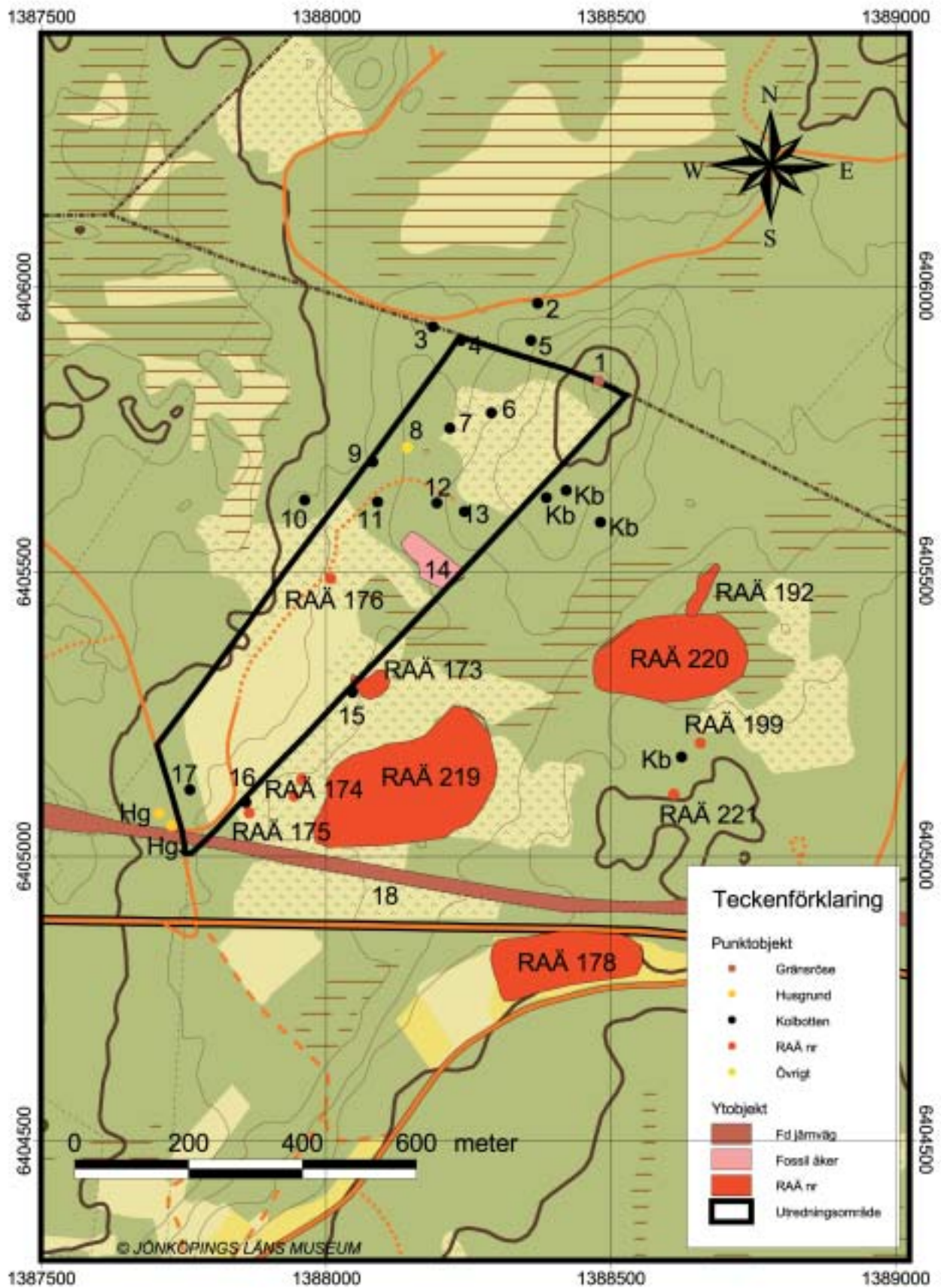
© JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM 2003

Innehåll

Inledning	5
Omfattning	5
Målsättning och metod	5
Topografi	5
Utredningsområdets fornlämningar och historia	6
Tidigare kända fornlämningar	6
Området under historisk tid	6
Tidigare arkeologiska utredningar	6
Resultat	7
Tidigare kända forn- och kulturlämningar	7
Nyupptäckta forn- och kulturlämningar	7
Förteckning över nyupptäckta forn- och kulturlämningar	7
Möjliga boplatslägen	10
Bevarandevärda kulturmiljöer	10
Sammanfattning	10
Åtgärdsförslag	11
Tidigare kända fornlämningar (RAÄ 173–176).....	11
Nyupptäckta forn- och kulturlämningar	12
Tekniska och administrativa uppgifter	13
Referenser	14
Tryckta källor	14
Otryckta källor	14

Figurer

Figur 1. Utdrag ur digitala fastighetskartan	4
--	---

Figur 1. Utdrag ur digitala fastighetskartan. Översikt över utredningsområdet Jära 2:6 med forn- och kulturlämningar markerade.

Inledning

Jönköpings läns museum har under november månad genomfört en arkeologisk utredning på fastigheten Jära 2:6 i Mulseryds socken, Jönköpings kommun. Utredningen beslutades av Länsstyrelsen (Lst beslut, dnr: 431-18154-03) och gjordes på uppdrag av WSP Environmental, avdelning Mark och vatten, med anledning av planerad byggnation av motocrossbana. Utredningen genomfördes av arkeologerna Fredrik Engman och Rickard Wennerberg, Jönköpings läns museum. Sistnämnde har också ansvarat för denna rapport.

Omfattning

Utredningsområdet är beläget på fastigheten Jära 2:6 strax norr om riksväg 40, cirka en kilometer öster om avfarten mot Halmstad. Planområdet omfattade drygt 200 000 m², varav cirka 80 000 m² utgjordes av en grustäkt.

Målsättning och metod

Målsättningen med den arkeologiska utredningen var att försöka fastställa om det inom utredningsområdet finns ytterligare fasta fornlämningar eller möjliga boplatslägen, förutom de redan kända. Detta gjordes genom en fältbesiktning och en byråmässig genomgång av kartor, fornminnesregister och andra skriftliga källor. Målsättningen var även att försöka erhålla en helhetssyn på undersökningsområdet tillsammans med det omkringliggande landskapet.

Topografi

Området är beläget cirka en kilometer nordöst om Jära by. Markslaget är mestadels skog men i den nordvästra delen sträcker sig ett våtmarksområde in över området. Detta är den södra delen av den så kallade Getamaden. I övrigt karaktäriseras det omkringliggande området av skogsmark och våtmarker. Mossmark upptar så mycket som cirka 30 % av Mulseryds sockens yta. Nissan har sin upprinning från Västre mosse, cirka 2,5 kilometer sydöst om Jära, och rinner först mot nordväst för att runda Jära by och vänder sedan nedåt mot sydöst. Mulserydssjön är den största sjön i närområdet. I övrigt utgörs vattendragen av mindre gölar och bäckar.

Områdets geologi domineras främst av isälvslagringar och moränmark med inslag av urberg. Berggrunden utgörs av gnejs med insprängd fältspat och kvarts och jordmånen utgörs främst av mosand.

Socken har två genomgående huvudvägar, Nissastigen mot Halmstad och väg 40 mot Göteborg. Nissastigen har sedan urminnes tider varit en viktig transportled, både i merkantilt och militärt syfte. I militärt syfte främst fram till freden i Roskilde 1658.

Under mitten av 1600-talet ökade Göteborgsvägen i betydelse och är i dag en av våra mest trafikerade vägar. Vid den sydöstra spetsen av utredningsområdet passerade den gamla järnvägen mellan Ulricehamn och Jönköping. I dag är rälsen borttagen och endast den gamla banvallen återstår.

Utredningsområdets fornlämningar och historia

Tidigare kända fornlämningar

I närområdet finns ett stort antal förhistoriska gravar, främst från äldre järnålder men också från bronsålder. Inne på själva utredningsområdet ligger en ensamliggande eventuell stensättning (RAÄ 176) och i den sydöstra delen skär gränsen ytterkanten av ett gravfält (RAÄ 173). De omkringliggande gravarna är framför allt belägna öster och sydöst om utredningsområdet och består av domarringar, stensättningar, stenkretsar, resta stenar och rösen (RAÄ 174, 175, 199 och 221) samt ytterligare ett gravfält (RAÄ 192). Två större röjningsröseområden (RAÄ 219 och 220) ligger också strax öster om området.

Innanför utredningsområdets begränsning var även två kolbottnar kända, samt en gränssten. Omedelbart öster om utredningsområdet hade man kännedom om ytterligare kolbottnar.

Området under historisk tid

Under reformationstiden var Mulseryds socken annex till Bottnaryd. Mulseryds socken hörde till Mo härad och därmed Västergötlands lagsaga fram till 1880-talet. Mulseryd omnämns första gången 1540 och omnämns även i jordeböckerna av år 1547 och 1557. Sistnämnda år är Mulseryd upptaget som kyrkohemman med 1 mantal. Namnet syftar dels på Mulserydssjön, dels på ordet ”-rydh”, vilket betyder ”röjning” (Lundahl, I. 1974:32).

Jära (skrevs [Jedra]) omnämndes 1540 såsom en egen socken (Ohlin, C.-E. 1943:519). Det äldsta kända belägget för Jära by är från 1549 års jordebok. Byn hade då 1 skattehemman och 1 kyrkohemman. Namnet Jära anses ha betydelsen ”kant” eller ”rand” (Lundahl, I. 1974:32).

Utredningsområdet och kringliggande områden domineras av skogsmark och har under historisk tid fungerat som utmark till närliggande byar och gårdar. Att man tagit tillvara på skogens resurser visar bland annat förekomsten av kolbottnar. Områdena med röjningsrösen kan vara rester av inägomark, brukad under medeltid eller tidigare, men som senare övergivits.

Tidigare arkeologiska utredningar

Utredningsområdet har även tidigare varit föremål för arkeologiska utredningar. Särskilt har detta varit fallet inför planerandet av nya vägsträckningar. 1993 genomförde Jönköpings läns museum en byråutredning inför en kommande ombyggnad av riksväg 40 mellan Jönköping och Ulricehamn (Haltiner, S. & Nordström, M. 1993). Året därpå gjordes en större arkeologisk utredning inför en ny sträckning av riksväg 40 (Nordström, M. & Vestbö, Aa. 1994).

Jönköpings läns museum genomförde 1997 två arkeologiska utredningar som berörde Mulseryds socken: dels en utredning rörande fastigheten Svedbrandshult 1:2 i Mulseryds socken, belägen endast några kilometer öster om Jära 2:6, dels en kompletterande utredning för riksväg 26 med ny anslutning till riksväg 40 (Engman, F. 1997a och b). År 2000 gjordes dessutom en kompletterande arkeologisk utredning inför en planerad ny dragning av riksväg

40 mellan Bottnaryd och Jönköping (Engman, F. & Nordström, M. 2000). I utredningarna kunde bland annat konstateras förekomsten av röjningsröseområden och förhistoriska gravar.

Resultat

Fältinventeringen genomfördes under en arbetsdag i november och vid detta tillfälle dokumenterades både redan kända, men ej dokumenterade, samt över huvud taget ej kända forn- och kulturlämningar. En besiktning av de redan kända fornlämningarna i området gjordes också.

Tidigare kända forn- och kulturlämningar

Ungefär en tredjedel av fastigheten Jära 2:6, där motocrossbanan är tänkt att uppföras, har som redan nämnts, brukats till grustäkt under den senaste tioårsperioden (se Lst beslut dnr: 233-9784-96). Denna verksamhet har kommit att hota de redan kända fornlämningarna, belägna på den östra grannfastigheten Jära 1:4. Detta gäller särskilt gravfältet (RAÄ 173). Sedan tidigare har också markberedning skadat befintliga fornlämningar på Jära 1:4, vilka emellertid återställts (Nordström, M. 1993). Vid detta tillfälle kunde två av gravarna på RAÄ 174 ej återfinnas.

Nyupptäckta forn- och kulturlämningar

Totalt registrerades 18 nya lokaler med sammanlagt ett röjningsröseområde, 16 kolbottnar, två kojgrunder, ett gränsmärke, samt en övrig lämning. Dessutom togs den gamla banvallen för linjen Jönköping–Ulricehamn med på grund av dess kulturhistoriska värde. En förteckning över lokalerna redovisas nedan (se även figur 1).

Förteckning över nyupptäckta forn- och kulturlämningar

På krön i NÖ delen av Jära 2:6 är:

1. *Gränsmärke*, oregelbunden-oval, 0,7x0,6 m (N–S), bestående av 6 stenar, 0,15–0,5 m stora, samt en rest hjärtsten, 0,55 m hög, 0,35 m bred, 0,35 m tjock. Belägen 260 meter över havet.

3 m S om skogsbilväg är:

2. *Kolbotten*, rund, 13 m i diameter, 0,3 m hög. Omgiven av 8 stybbgropar, varav den största är 3x1 m i diameter, 0,4 m djup och den minsta är 0,7 m i diameter och 0,2 m djup. Sondning visade på ett 0,3 m tjockt kollager. Den är skadad i NV delen av ett vägbygge. Kol syns i markytan vid vägdiket. Belägen 230 meter över havet.

15 m S om gräns är:

3. *Kolbotten*, rund, 11 m i diameter, 0,3–0,5 m hög. Omgiven av ett dike, 0,5–1 m brett, 0,1–0,3 m djup. Sondning visade på ett 0,2 m tjockt kollager. Belägen 230 meter över havet.

Cirka 15 m SSO om gränsmarkering är:

4. *Kolbotten*, rund, 14 m i diameter, 0,1–0,2 m hög. Kring kanten är ställvis ett svagt dike, 1–1,5 m brett, intill 0,1 m djupt. Beväxt med ett tiotal tallar, 3 granar, bärris och mossa. Den är belägen 230 meter över havet.

32 m N om gräns i N-sluttning är:

5. *Kolbotten*, oval, 15,5x13 m i diameter (N–S), intill 0,5 m hög och högst i N delen. I S delen är kolbotten ingrävd i sluttningen. Vid provstick framkom endast ett tunt kollager, cirka 0,01–0,05 m tjockt. Kolbotten är omgiven av ett dike, cirka 0,6–1,2 m brett och 0,1–0,4 m djupt. Belägen 235 meter över havet.

6. *Kolbotten*, rund, 14 m i diameter, 0,3 m hög. Omgiven av dike, 0,5–1 m brett, 0,1–0,3 m djupt. Vid provstick framkom ett tunt lager kol, 0,01–0,03 m tjockt. Belägen 235 meter över havet.

7. *Kolbotten och kolarkojgrund*. Kolbotten är rund, 10 m i diameter, 0,2–0,4 m hög. Kring kanten är ställvis ett svagt dike, 0,4–1,0 m brett, intill 1 m djupt, samt i SV en stybbgrop, 2 m lång, 1,2 m bred och intill, 0,1 m djup. Innanför kanten är kolbotten tydligare i S delen än i resterande delar. Beväxt med två tallar, två granar, bärris och mossa.

7 m V om kolbotten är:

Grund efter kolarkoja, rund, 4,5 m i diameter, 0,2–0,3 m hög. I centrala delen är en försänkning, 1,5x1,2 m i diameter (NNV–SSO), 0,1–0,2 m djup, vilken omgärdas av en 1,2–1,7 m bred vall, 0,2–0,3 m hög och otydlig i Ö delen. I SSV finns en öppning i vällen (NNV–SSO), 1,5 m lång och 0,7 m bred. Grunden är i V delen omgiven av ett ställvis svagt dike, intill 0,1 m djupt. Beväxt med två tallar, en gran, bärris och mossa. Kolbotten och kolarkojgrunden är belägna 235 meter över havet.

8. *Plats för framgrävning av flyttblock*, 12x11 m i diameter (N–S), med en 1,5–2,5 m bred vall. Innanför vällen är en nedgrävning, 2–2,5 m djup. I mitten finns ett flyttblock, 6x4 m i diameter (N–S), 3 m hög. Blocket är troligen framgrävt i prospekteringssyfte. I SSÖ delen är en del av markytan mellan den omgivande markytan och blocket ej framgrävt. Beväxt med ett tiotal mindre tallar, bärris, mossa och lav. Belägen 235 meter över havet.

10 m Ö om fastighetsgräns är:

9. *Område med 3 kolbottnar*. Den nordligaste kolbotten är rund, 10 m i diameter, 0,2–0,3 m hög. Kring kanten är ställvis ett dike, 0,5–2,0 m brett, 0,1–0,2 m djupt. Beväxt med 2 tallar, 2 granar, bärris och mossa.

7 m S om den nordligaste kolbotten är:

Kolbotten, oregelbunden, 9 m i diameter, 0,3–0,5 m hög. I Ö delen ställvis omgiven av 3 stybbgropar, 2–3 m långa, 1,2–2,0 m breda och 0,1–0,3 m djupa. Beväxt med ett tiotal tallar, granar, bärris och mossa.

6 m SSV om ovanstående är:

Kolbotten, rund, 13 m i diameter, 0,2–0,3 m hög. Kring kanten är ett dike, 0,6–0,7 m brett och 0,1–0,3 m djupt. Beväxt med ett 20-tal tallar, samt bärris och mossor. Kolbottarna är belägna 230 meter över havet.

10. *Kolbotten*, rund, 14 m i diameter, 0,1–0,4 m hög. I mellersta delen finns en förhöjning, 4 m i diameter och 0,2 m hög. Kring kanten är svaga stybbgropar, 2–6 m långa, 0,7–1,5 m breda och intill 0,1–0,3 m djupa. Beväxt med sex tallar, två större och ett tiotal mindre granar, samt bärris och mossor. Belägen 230 meter över havet.

3 m Ö om skogsbilväg är:

11. *Kolbotten*, rund, 8,5 m i diameter, 0,4 m hög. Kring kanten är en antydning till dike, 0,5–1,0 m brett och 0,1–0,3 m djupt. Beväxt med fyra tallar, två granar, bärris och mossor. Belägen 230 meter över havet.

Cirka 15 m S om skogsbilväg är:

12. *Kolbotten*, rund, 12 m i diameter, 0,3–0,4 m hög. Kring kanten är 6 synliga stybbgropar, 2–4 m långa, 1–2 m breda och 0,1–0,3 m djupa. Beväxt med ett 15-tal tallar, ett tiotal mindre granar, ljung, bärris och mossor. Belägen 235 meter över havet.

10 m S om vändplan vid slutet av skogsbilväg är:

13. *Kolbotten och kolarkojgrund*. Kolbotten är rund, 9 m i diameter, 0,2–0,5 m hög. Kring kanten är ställvis ett dike, 1–2 m brett, 0,1–0,3 m djupt. Beväxt med ett tiotal tallar, två granplantor, ljung, bärris och mossor.

8 m S om kolbotten är:

Grund efter kolarkoja, oval, 4,5x3,5 m i diameter (N–S), 0,3 m hög. I S delen är en försänkning, 1,5 m i diameter, 0,2 m djup. I Ö delen är enstaka stenar synliga, 0,2–0,5 m stora. Beväxt med tre tallar, ljung, bärris och mossor. Kolbotten och kolarkojgrunden är belägna 240 meter över havet.

14. *Fossil åkermark*, bestående av ett röjningsröseområde, cirka 130x40–80 m i diameter (NV–SO). Inom området finns minst 20 röjningsrösen, 1,5–4,5 m i diameter, uppbyggda av 0,2–0,4 m stora stenar. Kraftigt övermossade. Beläget 230–235 meter över havet.

Omedelbart SV om RAÄ 173 är:

15. *Kolbotten*, närmast rund, 11x10 m i diameter (NV–SO), 0,3–0,4 m hög. Kring kanten finns ställvis ett dike, 1–1,5 m brett och intill 0,1–0,2 m djupt. Kolbotten är skadad i S delen av markberedning. Beväxt med ljung, gräs och mossor. Belägen 235 meter över havet.

20 m Ö om väg är:

16. *Kolbotten*, rund, 7 m i diameter, 0,4–0,5 m hög. Omkring kolbotten är

antydning till dike, cirka 1 m brett och 0,1 m djupt. Provstick visade på rikligt med kol. Belägen 230 meter över havet.

I skogsmark mellan täktområde och skogsbilväg är:

17. *Kolbotten*, rund, 10 m i diameter, 0,3–0,4 m hög. Kring kanten är kolbotten ställvis omgiven av otydliga stybbgropar, 2–4 m långa, 1–1,5 m breda och intill 0,1–0,2 m djupa. Beväxt med ett 15-tal tallar, granplantor, ljung, bärris och mossor. Belägen 225 meter över havet.

I S delen av utredningsområdet är:

18. *Gamla banvallen*, järnvägslinjen Jönköping–Ulricehamn.

Möjliga boplatsslägen

Utredningen syftade även till att försöka konstatera möjliga boplatsslägen. Inget möjligt boplatssläge är emellertid beläget innanför gränsen för Jära 2:6. Ett möjligt boplatssläge finns dock omedelbart sydöst om fastigheten, vilket dock ligger på grannfastigheten Jära 1:4. Det berörda området sträcker sig mellan de kända fornlämningarna med gravar (RAÄ 173–175) och röjningsröseområdet (RAÄ 219). Även innanför sistnämnda röjningsröseområde är det möjligt att det kan finnas förhistoriska boplatsslägen.

Fornlämningar som ingår: RAÄ 173, 174, 175, 219. Dessutom ligger två nyregistrerade kolbottnar inom området: nr. 15, 16.

Bevarandevärda kulturmiljöer

I den sydligaste delen av utredningsområdet löper banvallen efter den nu nedlagda järnvägslinjen Jönköping–Ulricehamn innanför gränsen för Jära 2:6. Banan byggdes 1928–1940, men linjen lades ned redan på 1950-talet. Trots att banvallen inte är en fast fornlämning är det en intressant kulturhistorisk lämning och bör skyddas från eventuell kommande markexploatering.

Sammanfattning

Jönköpings läns museum genomförde i november 2003 en arkeologisk utredning rörande fastigheten Jära 2:6, Mulseryds socken i Jönköpings kommun, samt omkringliggande områden i syfte att försöka fastställa om det inom utredningsområdet fanns ytterligare fasta fornlämningar eller möjliga boplatsslägen, förutom de redan kända. Utredningen gjordes på uppdrag av WSP Environmental med anledning av planerad byggnation av motocrossbana. Utredningen genomfördes i form av en fältbesiktning, samt en byråmässig genomgång av kartor, fornminnesregister och andra skriftliga källor.

Vid fältbesiktningen dokumenterades både redan kända, men ej dokumenterade, samt hittills ej kända forn- och kulturlämningar. Dessutom besiktigades områdets kända fornlämningslokaler. Totalt registrerades 18 nya lokaler med sammanlagt ett röjningsröseområde, 16 kolbottnar, två kojgrunder, ett gränsmärke samt en övrig lämning. Dessutom togs banvallen för linjen Jönköping–Ulricehamn med på grund av dess kulturhistoriska värde.

Ett möjligt boplatssläge kunde konstateras, beläget omedelbart sydöst om berörd fastighet på grannfastigheten Jära 1:4. Det rör sig om ett område mellan redan kända fornlämningar med gravar (RAÄ 173–175) och ett röjningsröseområde (RAÄ 219).

Till bevarandevärd kulturmiljö räknas också den gamla banvallen för sträckan Jönköping–Ulricehamn, vilken sträcker sig innanför gränsen för Jära 2:6. Denna bör ej beröras vid eventuell byggnation av motocrossbana.

Åtgärdsförslag

Tidigare kända fornlämningar (RAÄ 173–176)

RAÄ 173, gravfält

Gravfältet är skadat av markberedning, samt kraftigt beväxt med älggräs. Nuvarande schaktkant bedömdes vid besiktning vara hela fornlämningsområdets begränsning mot väster, varför vidare täktverksamhet eller annan form av exploatering ej bör ske här. Före eventuellt arbete påbörjas för motocrossbanan, bör även nuvarande gräns för gravfältet (d.v.s. schaktkanten) tydligt markeras med ett kraftigt staket. Detta staket bör följa hela den befintliga schaktkanten från gravfältet vidare mot SV som markering och skydd för där belägna fornlämningar (se vidare nedan).

RAÄ 174 röse, stensättningar, domarring?

Fornlämningarna har vid tidigare tillfälle skadats genom markberedning, men återställt (Nordström, M. 1993), varvid en av stensättningarna samt domarringen ej kunde återfinnas. Som i fallet med gravfältet (RAÄ 173), bör det även här vara nuvarande schaktkant som får utgöra avgränsning för fornlämningarna mot väster. Också här bör gränsen markeras med ett staket.

RAÄ 174 är dessutom belägen utanför berörd fastighet Jära 2:6.

RAÄ 175, domarringar, rester av

Vid besiktning kunde domarringarna, belägna 13 m Ö om äldre skogsväg, befinnas vara skadade. Endast två av domarringarnas stenar återfanns. Även här bör nuvarande schaktkant utgöra fornlämningens begränsning i väster och tydligt markeras med ett staket. RAÄ 175 är dessutom belägen utanför berörd fastighet Jära 2:6.

RAÄ 176, stensättning?

Stensättningen är svårt skadad av täktverksamheten. I dag syns resterna av stensättningen som närmast oval, 6x4 m (NV–SO) diam, 0,3–0,5 m.ö.h. Omedelbart N om stensättningen finns en 8x3 m st nedsänkning från täktverksamheten. Beväxt med ljung, gräs och mossa. RAÄ 176 är så förstörd att vidare åtgärder möjligen ej är nödvändigt. Eventuellt kan det dock vara befogat med en vidare utredning, etapp 2.

Nyupptäckta forn- och kulturlämningar

Gränsmärket och platsen för framgrävning av flyttblock (nr. 1 och 8)

Ingen åtgärd vidtas för dessa två lämningar.

Kolbottnarna och kojgrunderna, (nr. 2–7, 9–13, samt 15–17)

Kolbottnarna och kojgrunderna bör hägnas in eller avgränsas på lämpligt sätt, förslagsvis genom någon form av staket. I skyddande syfte bör varje lokal ha ett säkrat område om minst 20 m omkring sig.

Röjningsröseområdet, (nr. 14)

Röjningsröseområdet är att betrakta som fast fornlämning och är skyddad enligt kulturminneslagen (SFS nr 1988:950). Om exploatering av området ska ske bör en arkeologisk förundersökning genomföras. Alternativt kan området hägnas in eller avgränsas på samma sätt som kolbottnarna.

Banvallen till den gamla järnvägslinjen (nr. 18)

Den gamla banvallen till linjen Jönköping–Ulricehamn är kulturhistoriskt värdefull och bör ej beröras av eventuell framtida exploatering för motocrossbana.

Länsstyrelsen beslutar om vidare åtgärder.

Tekniska och administrativa uppgifter

<i>Länsstyrelsens tillstånd:</i>	431-18154-03
<i>Jönköpings läns museums dnr:</i>	288/01
<i>Beställare:</i>	WSP Environmental
<i>Fältansvarig:</i>	Fredrik Engman
<i>Fältpersonal:</i>	Fredrik Engman och Rickard Wennerberg
<i>Fältarbetstid:</i>	031114
<i>Rapportansvarig:</i>	Rickard Wennerberg
<i>Län:</i>	Jönköpings län
<i>Kommun:</i>	Jönköpings kommun
<i>Socken:</i>	Mulseryds socken
<i>Fastighetsbeteckning:</i>	Jära 2:6
<i>Belägenhet:</i>	Ekonomiska kartan 7D 1h
<i>Koordinater:</i>	Utr. omr. SV koordinat: x 6405199 y 1387694; NV: x 6405921 y 1388233; NÖ: x 6405810 y 1388535; SÖ: x 6405003 y 1387765
<i>Undersökningsyta:</i>	ca. 200 000 m ²
<i>Fornlämningstyp och tidsperiod:</i>	Fossil åkermark – förhistorisk tid/ medeltid/äldre historisk tid; Lämningar efter kolning – medeltid/historisk tid; Banvall – historisk tid.
<i>Tidigare utredningar:</i>	Jlm ark. rapp. 1993:9, 1993:15, 1994:26, 1997:11, 1997:17, 2000:12

Dokumentationsmaterialet förvaras i Jönköpings läns museums arkiv.

Referenser

Tryckta källor

Engman, F. 1997a. *Arkeologisk utredning, etapp 1. Svedbrandshult 1:2. Mulseryds socken, Jönköpings kommun*. Jönköpings läns museum, arkeologisk rapport 1997:11.

Engman, F. 1997b. *Kompletterande arkeologisk utredning, etapp 1. Riksväg 26 samt väg 666, ny anslutning till riksväg 40. Bottnaryds och Mulseryds socknar, Jönköpings kommun*. Jönköpings läns museum, arkeologisk rapport 1997:17.

Engman, F. & Nordström, M. 2000. *Kompletterande arkeologisk utredning, etapp 1. Riksväg 40. Inför planerad ny dragning. Delen Bottnaryd–Jönköping. Angerdshestra, Bottnaryds, Järstorps, Mulseryds och Sandseryds socknar, Jönköpings kommun, Jönköpings län*. Jönköpings läns museum, arkeologisk rapport 2000:12.

Haltiner, S. & Nordström, M. 1993. *Arkeologisk/kulturhistorisk byråutredning inför ombyggnad av rv 40, Jönköping–Ulricehamn, Jönköpings län*. Jönköpings läns museum, arkeologisk rapport 1993:15.

Lundahl, I. 1974. *Ortnamnen i Jönköpings län. Del II. Mo härad bebyggelsenamn*. Skrifter utgivna genom Ortnamnsarkivet i Uppsala. Uppsala.

Nordström, M. 1993. *Arkeologiskt återställningsarbete av skadade gravar fornl. 174 Jära 1:4, Mulseryd socken, Jönköpings kommun*. Jönköpings läns museum, arkeologisk rapport 1993:9.

Nordström, M. & Vestbö, Aa. 1994. *Arkeologisk utredning, etapp 1. Ny sträckning för rv 40. Delen Jönköping – länsgränsen samt anslutningen av rv 26. Jönköpings kommun*. Jönköpings läns museum, arkeologisk rapport 1994:26.

Ohlén C.-E. (red.) 1943. *Svenska gods och gårdar. D. 26. Småland: Jönköpings län (västra delen): Mo, Västbo och Östbo*. Uddevalla.

Otryckta källor

Länsstyrelsens beslut, dnr: 233-9784-96.

Länsstyrelsens beslut, dnr. 431-18154-03.

Riksantikvarieämbetets fornminnesregister för Jönköpings stad – Mulseryd socken.